

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Συνέδριον Φιλολόγων Διοικητικής 'Επιθεωρήσεως τῶν Ξένων Σχολείων.— Στις 8-13 Σεπτεμβρίου 1975 ἔγινε στήν Ἀθήνα τὸ Συνέδριον Φιλολόγων ποῦ ὀργάνωσε ὁ Διοικητικὸς 'Επιθεωρητὴς τῶν Ξένων Σχολείων κ. Ν. Χιονίδης. Στις ἐργασίες τοῦ συνεδρίου πήραν μέρος πεντακόσιοι περίπου φιλόλογοι ποῦ ὑπηρετοῦν σὲ δημόσια σχολεῖα τῆς Ἀθήνας καὶ τοῦ Πειραιῶ καὶ στὰ σχολεῖα τῆς Ἀθήνας, τοῦ Πειραιῶ καὶ τῆς Θεσσαλονίκης ποῦ ἀνήκουν στὴ Διοικητικὴ 'Επιθεώρηση τῶν Ξένων Σχολείων.

Κεντρικὸ θέμα τοῦ συνεδρίου ἦταν ἡ ἐφαρμογὴ νέων μεθόδων διδασκαλίας τῶν ἀρχαίων ἐλληνικῶν. Κατὰ τὰ δύο προηγουμένα σχολικὰ ἔτη 1973-1974 καὶ 1974-1975 σὲ γυμνάσια τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Διοικητικοῦ 'Επιθεωρητοῦ τῶν Ξένων Σχολείων εἶχαν δοκιμαστῆ νέες μέθοδοι διδασκαλίας τῶν ἀρχαίων ἐλληνικῶν στήν Α' καὶ Β' ταξὴ μὲ βάση τὸ παλιὸ *'Αναγνωστικὸν τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης* τοῦ Γ. Ζούκη, τὰ δύο νέα βιβλία, *Γραμματικὴ Τέχνη* (τόμ. Α' καὶ Β') τοῦ Τρ. Δελεῆ καὶ *Γράμματα Ἑλληνικά ἢ Ἀρχαῖα Ἑλληνικά Γράμματα* (τόμ. Α' καὶ Β') τῶν Κρ. Πανηγύρη, Ἐμμ. Φραγκίσκου, Δ. Καλασούντα καὶ Ν.Μπούρα, καὶ τὸ *Συντακτικὸ συνόλων* τοῦ Ν. Χιονίδη.

Τὴν πρώτη ἡμέρα ἔγιναν τέσσερις εἰσηγήσεις: α) Στόχοι τοῦ βιβλίου *Γραμματικὴ Τέχνη* ἀπὸ τὸν Τρ. Δελεῆ, 'Επιθεωρητὴ Μ. Ε., β) Στόχοι τοῦ βιβλίου *Γράμματα Ἑλληνικά ἢ Ἀρχαῖα Ἑλληνικά Γράμματα* ἀπὸ τὸν Ν.Μπούρα, καθηγητὴ τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν, γ) Στόχοι τοῦ Ἀναγνωστικοῦ Ζούκη σὲ συνδυασμὸ μὲ τὲς ἀπὸ τὸν Ἰδομ Παπαδάκη, καθηγητὴ τῆς Γερμανικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, καὶ δ) Τὰ «ἀναγνωστικὰ» Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν (ἱστορικὴ ἀναδόρμη) ἀπὸ τὸν Θ.Μαυρόπουλο, Διευθυντὴ τοῦ Κολλεγίου «Ἀνατόλια» ἀρρένων Θεσσαλονίκης.

Τὴ δεύτερη ἡμέρα ἔγιναν τέσσερις εἰσηγήσεις μὲ κεντρικὸ θέμα τὴ *Γραμματικὴ Τέχνη* τοῦ Τρ. Δελεῆ ἀπὸ τὴν Αἰκατ. Δεμερτζῆ, καθηγήτρια τῆς Ἰταλικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, τὸν Σπ. Κάντα, καθηγητὴ τοῦ Λεοντείου Λυκείου Πατησίων, τὸν Α. Μανιλόπουλο, καθηγητὴ τοῦ Κολλεγίου «Ἀνατόλια» ἀρρένων Θεσσαλονίκης, καὶ τὴ Ζωὴ Γκενάκου, καθηγήτρια τῆς Ἑλληνογαλλικῆς Σχολῆς Θηλέων «Ζάν ντ' Ἀρκ» τοῦ Πειραιῶ.

Τὴν τρίτη ἡμέρα ἔγιναν τρεῖς εἰσηγήσεις μὲ κεντρικὸ θέμα τὸ Ἀναγνωστικὸ Ζούκη σὲ συνδυασμὸ μὲ τὲς ἀπὸ τὴ Μαρ. Τσουχνικῆ, καθηγήτρια τῆς Ἰταλικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, τὴν Ἀλεξ. Μεϊντάνη, καθηγήτρια τῆς Γερμανικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, καὶ τὸν Κων. Τζαννίνη, καθηγητὴ τοῦ Λεοντείου Λυκείου Πατησίων.

Τὴν τέταρτη ἡμέρα ἔγιναν τέσσερις εἰσηγήσεις μὲ κεντρικὸ θέμα τὰ *Γράμματα Ἑλληνικά ἢ Ἀρχαῖα Ἑλληνικά Γράμματα* τῶν Κρ. Πανηγύρη, Ἐμμ. Φραγκίσκου, Δ. Καλασούντα καὶ Ν.Μπούρα ἀπὸ τὸν Ἀρ. Κάντα, καθηγητὴ τοῦ Λεοντείου Λυκείου Πατησίων, τὴ Δ. Πουλοπούλου, καθηγήτρια τῆς Ἑλληνογαλλικῆς Σχολῆς «Ἅγιος Ἰωσήφ» Ἀθηνῶν, τὸν Ν. Μπριασοῦλη, καθηγητὴ τῆς Γερμανικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης, καὶ τὴ Ζωὴ Κοτούλα, καθηγήτρια τῆς Ἰταλικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν.

Τὴν πέμπτη ἡμέρα ἔγιναν τρεῖς εἰσηγήσεις μὲ θέματα: α) Μεθοδικὴ διδασκαλία τῆς γραμματικῆς τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γλώσσας ἀπὸ τὸν Ἰορδ. Κεσίσογλου, Διευθυντὴ τῆς Ἑλληνογαλλικῆς Σχολῆς «Δελασάλ» Θεσσαλονίκης, β) Ἀτομικὸς πειραματισμὸς στὸ

ἀρχαῖα ἑλληνικά ἀπὸ τὸν Ἄπ. Χατζηεμμανουήλ, Γυμνασιάρχῃ πού διδάσκει στὴν Ἑλληνογαλλικὴ Σχολὴ «Ἅγιος Ἰωσήφ» Ἀθηνῶν, καὶ γ) Συντακτικὸ συνόλων ἀπὸ τὸν Ν. Χιονίδη, Διοικητικὸ Ἐπιθεωρητὴ τῶν Ξένων Σχολείων.

Τὴν ἕκτη (τελευταία) ἡμέρα τοῦ συνεδρίου ἔγιναν οἱ ἀνακεφαλαιώσεις τῶν εἰσηγήσεων καὶ συζητήσεων ἀπὸ τοὺς Γ. Δημητράκο, Διευθυντὴ τῆς Γερμανικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, Γ. Καλαματιανό, Διευθυντὴ τοῦ Λεοντείου Λυκείου Πατησίων, Κ. Δεμερτζῆ, Διευθυντὴ τῆς Ἱταλικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, καὶ Θ. Μαυρόπουλο, Διευθυντὴ τοῦ Κολλεγίου «Ἀνατόλια» ἀρρένων Θεσσαλονίκης· ἀκολούθησε ἡ ἀνακοίνωση τῶν ἀποτελεσμάτων κοινῆς γραπτῆς δοκιμασίας τῶν μαθητῶν τῆς Β΄ τάξης τῶν Ξένων Σχολείων ἀπὸ τὸν πρόεδρο τῆς ὀργανωτικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ συνεδρίου Ἰ. Δόρμη, Καθηγητὴ τῆς Α.Σ.Ο.Ε.Ε. καὶ Γεν. Διευθυντὴ τοῦ Ἀμερικανικοῦ Κολλεγίου Χαλανδρίου· καὶ τὸ συνέδριο ἐκλείσει μὲ ὀμιλίαν τοῦ Διοικητικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν Ξένων Σχολείων, πού προσδιόρισε νέους στόχους.

Μὲ ἐξαιρεση τὴν πρώτη καὶ τὴν τελευταία ἡμέρα τοῦ συνεδρίου, μετὰ τίς εἰσηγήσεις ἀκολουθοῦσε συζήτηση μὲ ἀπόψεις πού διατύπωναν οἱ σύνεδροι, Αὐτὸ ἔδωσε τὴ δυνατότητα καὶ νὰ διερευνηθοῦν περισσότερο τὰ εἰδικότερα θέματα καὶ νὰ ἀναψηλαφηθῇ τὸ γενικότερο θέμα τοῦ προπαιδευτικοῦ καὶ τοῦ αὐτόνομου χαρακτῆρα τῆς διδασκαλίας τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν στὶς πρώτες γυμνασιακὲς τάξεις. Τὸ συνέδριο δὲν ἔβγαλε «πορίσματα» φιλοδοξῆσε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ καὶ πέτυχε νὰ γίνῃ χώρος ἐλεύθερων συζητήσεων καὶ γόνιμου προβληματισμοῦ στὸ ἐπίμαχο θέμα τῆς διδασκαλίας τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν στὴ δευτεροβάθμια ἐκπαίδευση.

Θ. ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

15ο Διεθνὲς Συνέδριο Βυζαντινῶν Σπουδῶν.— Τὸ 15ο Διεθνὲς Συνέδριο τῶν Βυζαντινῶν Σπουδῶν, πού εἶχε προγραμματιστῆ νὰ συνέλθῃ τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1976 στὴν Κύπρο, ἀποφασίστηκε, μετὰ τὴν τραγικὴ περιπέτεια τοῦ νησιοῦ, νὰ συνέλθῃ στὴν Ἀθήνα, ἀπὸ 5-11 Σεπτεμβρίου 1976 (βλ. καὶ *Ἑλληνικά* 27, 1974, 440). Τὰ θέματα τοῦ Συνεδρίου εἶναι τ' ἀκόλουθα: Τὸ Βυζάντιο ἀπὸ τὸ 1071 ὡς τὸ 1261: I. Ἱστορία, II. Γλῶσσα, λογοτεχνία, φιλολογία, III. Τέχνη καὶ ἀρχαιολογία, IV. Φιλοσοφία, ἱστορία τῶν ιδεῶν, V. Ἡ Κύπρος μέσα στὸν κόσμο τοῦ Βυζαντίου. Τῆς ὀργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συνεδρίου πρόεδρος εἶναι ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Παν. Ζέπος, καὶ Γεν. Γραμματεὺς ὁ κ. Μαν. Χατζηδάκης, Γενικὸς Ἐφορὸς ἀρχαιοτήτων. Διεύθυνση: Κέντρον Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν, Ἐθνικὸν Ἴδρυμα Ἐρευνῶν (Ε.Ι.Ε.), Βασιλ. Κωνσταντίνου 48, Ἀθήναι 516.

Ἀναγόρευση ἐπίτιμου διδάκτορα.— Τὴν Τετάρτη 14 Ἰουνίου 1975 ἡ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ἀναγόρευσε ἐπίτιμο διδάκτορα τὸν ποιητὴ Γιάννη Ρίτσο. Ἡ ἀναγόρευση ἔγινε στὶς 7 μ.μ., στὴν ἀπὸ νωρὶς ἀσφυκτικὰ γεμάτη αἴθουσα τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου. Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς φοιτητὲς καὶ τὸ πανεπιστημιακὸ διδακτικὸ προσωπικόν, παρόντες ἦταν ὁ δήμαρχος καὶ μέλη τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου τῆς Θεσσαλονίκης, λογοτέχνες καὶ ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων, φίλοι καὶ θαυμαστὲς τοῦ ποιητῆ.

Στὴν ἀρχὴ τῆς τελετῆς ὁ κοσμητὼρ, καθηγ. Γ. Μουρέλος, διάβασε τὴ σχετικὴ ἀπόφαση τῆς Σχολῆς, πού εἶχε παρῆ ὕστερα ἀπὸ πρόταση τῶν τακτικῶν καθηγητῶν Στ. Καρατζᾶ, Γ. Μουρέλου, Γ. Π. Σαββίδη καὶ Γρ. Σηφάκη, καὶ ἀμέσως ὕστερα ὁ καθηγ. Γ. Π. Σαββίδης ἔκανε τὴ σχετικὴ εἰσήγηση: ἀνατρέχοντας στὴν προῖστορία τοῦ θεσμοῦ, ἀναφέρθηκε στὴ μόνη ἀνάλογη περίπτωση ἀπονομῆς τοῦ τίτλου τοῦ ἐπίτιμου διδάκτορα στὸν Γ. Σεφέρη, τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1964, καὶ εὐχήθηκε ἐπέκταση τῆς «ἐξαιρέσεως τοῦ κανόνα» καὶ

για άλλους διακεκριμένους εκπροσώπους τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν ἐπιχειρώντας, κατόπιν, ἓνα συνοπτικὸ σχεδιάσμα τῆς ποιητικῆς πορείας τοῦ Ρίτσου καὶ τῆς ἀντιμετώπισης τοῦ ἔργου του ἀπὸ τὴν κριτικὴ, ὀλοκλήρωσε τὴ σύντομη ὁμιλία του μὲ μιὰ σειρά ἀπαντήσεων στὸ ἐρώτημα: «Τί ἐκόμισε στὴν ποιήσῃ μας ὁ Γιάννης Ρίτσος», τονίζοντας, καταληκτικά, τὴν εὐγνωμοσύνη τῆς Σχολῆς πρὸς τὸν ποιητὴ, ποῦ «σαράντα χρόνια τώρα ὑψώνεται κολόνα καὶ φωνὴ τῆς Ρωμοσύνης».

Κατόπιν ὁ κοσμήτωρ διάβασε, στὴ δημοτικὴ γλῶσσα ἀρχικά — γιὰ πρώτη φορὰ στὴν παράδοση τοῦ θεσμοῦ — τὸ ψήφισμα τῆς Σχολῆς, μὲ τὸ ὁποῖο ἀναγόρευσε διδάκτορά της τὸν ποιητὴ «θέλοντας νὰ τιμήσῃ καὶ τὴν ὁμορφιά τοῦ λόγου... καὶ τὴ δύναμη τῆς καρδιάς» του, καί, καλώντας τὸν τιμώμενο, τὸν περιέβαλε μὲ τὴν τήβεννο. Ὁ ποιητὴς ἀνέβηκε συγκινημένος στὸ βῆμα καί, ἀντιφωνώντας τὸν πρύτανη καὶ τοὺς ἄλλους παρισταμένους ποῦ τὸν διέκοπταν μὲ ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα, εὐχαρίστησε τὴ Σχολὴ γιὰ τὴν τιμὴ ποῦ τοῦ ἔγινε καί, κατόπιν, διάβασε ποιήματά του ἀπὸ τὶς συλλογές *Γκιργιάντα* (ἀφιερώνοντάς τα στὸν Σεφέρη καὶ στὴ σπουδάζουσα νεολαία) καὶ *Ρωμοσύνη* (ἀφιερώνοντάς τα στὴν Κύπρο). Μὲ τὸ τέλος τῆς ἀνάγνωσης, ἡ αἴθουσα δονήθηκε ἀπὸ τὴ *Ρωμοσύνη*, ποῦ ἀθόρμητα ἄρχισαν νὰ τραγουδοῦν οἱ παρευρισκόμενοι, ἐνῶ νέοι σήκωσαν στὰ χέρια τους τιμητικὰ τὸν ποιητὴ καὶ τὸν δῆγησαν ἔξω ἀπὸ τὴν αἴθουσα καὶ τὸ κτίριο τῆς Σχολῆς, ὅπου περίμενε νὰ τὸν χειροκροτήσῃ πλῆθος κόσμου.

Τὸ ἴδιο βράδυ ἡ Σχολὴ δεξιώθηκε τὸν ποιητὴ στὸ ξενοδοχεῖο «Μεντιτερρανε», καὶ ἀργότερα καθηγητές, φοιτητές καὶ ἄλλοι φίλοι τοῦ ποιητῆ παρακολούθησαν μαζί του θεατρικὴ παράσταση τοῦ ἔργου του *Ἐλένη*.

Γ. Κ.

Ἑφταλιώτεια 1975.— Ἀπὸ τὶς 15-17 Αὐγούστου 1975 ἔγιναν στὴ Μήθυμνα τῆς Μυτιλήνης τιμητικὲς ἐκδηλώσεις μὲ τὴν εὐκαιρία τοῦ ἐνταφιασμοῦ τῶν ἐπαναπατρισμένων ὁσίων τοῦ Ἀργύρη Ἑφταλιώτη. Ὁ ἐνταφιασμὸς ἔγινε τὴν Κυριακὴ 17 Αὐγούστου στὴν Ἑφταλοῦ, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Ὑπουργοῦ Πολιτισμοῦ καὶ Ἐπιστημῶν κ. Κ. Α. Τρυπάνη. Οἱ ἐορταστικὲς ἐκδηλώσεις στὴ Μήθυμνα περιελάμβαναν ἐκθεση βιβλίων καὶ χειρογράφων τοῦ Ἑφταλιώτη καὶ τῶν συγγραφέων τῆς Μήθυμνας, ὁμιλία τοῦ κ. Γ. Βαλέτα γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Ἑφταλιώτη, παράσταση τῆς *Βαβυλωνίας* τοῦ Βυζαντίου ἀπὸ τὸ «Ἄρμα Θεσπίδος» τοῦ ΥΠΠΕ, μνημόσυνο τοῦ Ἡλία Βενέζη, ἐπίσκεψη στὸ σπίτι τοῦ Ἑφταλιώτη, παράσταση τοῦ καλλιτεχνικοῦ συγκροτήματος τοῦ Ἀναγνωστηρίου Ἀγιάσου, καὶ μουσικοφιλολογικὴ βραδιά μὲ ἀπαγγελίες ποιημάτων τῶν ποιητῶν τῆς Μήθυμνας.

Λύο νέα περιοδικά.

Folia Neohellenica.— Μὲ τὸν τίτλο αὐτὸν καὶ τὸν ὑπότιτλο Zeitschrift für Neogräzistik ἄρχισε νὰ ἐκδίδεται στὸ Amsterdam, ἀπὸ τὸν γνωστὸ ἐκδοτικὸ οἶκο Α. Μ. Hakkert, ἓνα νέο περιοδικὸ ἀφιερωμένο ἀποκλειστικά στὶς νεοελληνικὲς σπουδές. Τὴν ἐκδοση καὶ τὴ σύνταξη τοῦ περιοδικοῦ ἔχει ἀναλάβει ἡ κυρία Ἰσιδώρα Rosenthal-Καμαρινέα, καθηγήτρια στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Ροῦρ (Bochum), μὲ τὴ συνεργασία τοῦ Gerhard Emrich. Ὁ πρῶτος τόμος (τοῦ 1975), σὲ ὥρατο σχῆμα μικρὸ 80 καὶ μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ Σολωμοῦ ὡς ἔμβλημα στὸ ἐξώφυλλο, περιλαμβάνει στὶς 195 σελίδες του δώδεκα μελέτες τῶν W. F. Bakker, Κ. Θ. Δημαρᾶ, Β.-L. Eklund, Α. F. von Gemert, J. Irmscher, Ε. Κριαρᾶ, Renata Lavagnini, Η. Röhl-ing, Ἰσ. Rosenthal-Καμαρινέα, V. Rotolo, Η. Ruge καὶ Γ. Βαλέτα. οἱ ὁποῖες ἀναφέρονται σὲ θέματα τῆς νεοελληνικῆς γλώσσας καὶ φιλολογίας (γιὰ τὴν *Ἱστορίαι τοῦ Βελισαρίου*,

τή *Θυσία του 'Ιβραάμ*, τὸν Κοραή, τὸν Χριστόπουλο καὶ τὸν Σικελιανό). Στις σσ. 161-196 πλούσιο «βιβλιογραφικὸ παράρτημα», εἰδολογικὰ καταταγμένο. Διεύθυνση τῆς συντάξεως: Prof. Dr. Isidora Rosenthal-Kamarinea, 463 Bochum, Ruhr-Universität, GB 2/143-145.

Byzantine and Modern Greek Studies.— Τὸ περιοδικό, ἀφιερωμένο στὶς βυζαντινὲς καὶ νεοελληνικὲς σπουδές, ἐκδίδεται ἀπὸ τὸν ἐκδοτικὸ οἶκο Basil Blackwell τῆς Ὁξφόρδης καὶ διενθύνεται ἀπὸ τὸν D. M. Nicol, καθηγητὴ τῆς βυζαντινῆς ἱστορίας στὸ King's College τοῦ Λονδίνου. Ὁ πρῶτος τόμος (1975) περιλαμβάνει ἑννέα μελέτες ποὺ ἀναφέρονται σχεδὸν κατὰ ἴσο ποσοστὸ στὴ βυζαντινὴ ἱστορία καὶ τὴ νεοελληνικὴ λαογραφία, ἱστορία καὶ λογοτεχνία, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἡρακλείου ὡς τὸν Ἀνδρέα Καλβο. Συγγραφεῖς τῶν μελετῶν εἶναι οἱ N. Οἰκονομίδης, J. F. Haldon, M. Angold, Ἀγγλικὴ Λάιου, D. W. Holton, Margaret Ἀλεξίου, N. M. Βατόρης, P. Sherrard καὶ R. R. M. Clogg. Τὸ περιοδικὸ θὰ εἶναι ἐτήσιο (ἡ συνδρομὴ εἶναι £ 5.25). Διεύθυνση: Basil Blackwell Publisher, Journal Department, 108 Cowley Road, Oxford.

Ἡ διεύθυνση συντάξεως τῶν «Ἑλληνικῶν».— Μὲ πολλὴ χαρὰ ἀναγγελοῦμε ὅτι ἀπὸ τὸν 28ο τόμο στὴ διεύθυνση τῆς συντάξεως τῶν Ἑλληνικῶν συμμετέχει καὶ παλι, μετὰ τὴν ἀποκατάστασή του στὴν ἔδρα του στὸ Πανεπιστήμιο, ὁ καθηγητὴς κ. Μ. Β. Σακελλαρίου.

Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Ἐ κ λ ο γ ἔ ς κ α θ η γ η τ ῶ ν.— Κατὰ τὸ πρῶτο ἐξάμηνο τοῦ 1975 ἐξελέγησαν καθηγητὲς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς οἱ ἀκόλουθοι:

N. Χουρμουζιάδης, ἑκτακτος μόνιμος στὴν γ' ἑκτακτὴ αὐτοτελῆ ἔδρα τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς Φιλολογίας (27.2.75)· στις 19.6.75 ἐξελέγη τακτικὸς.

M. Σετᾶτος, τακτικὸς στὴν ἔδρα τῆς Γλωσσολογίας (3.4.75).

A. Ἀγγέλου, τακτικὸς στὴν ἑκτακτὴ αὐτοτελῆ ἔδρα τῆς γενικῆς καὶ συγκριτικῆς Γραμματολογίας τῆς νεωτέρας Εὐρώπης (24.4.75).

K. Τσαντσανογλου, στὴν γ' τακτικὴ ἔδρα τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς Φιλολογίας (2.6.75).

A. Μαρωνίτης, στὴ β' τακτικὴ ἔδρα τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς Φιλολογίας (2.6.75).

A. Θεοχάρης, στὴν τακτικὴ ἔδρα τῆς προϊστορικῆς Ἀρχαιολογίας (5.6.75).

Ἀ ν α γ ὄ ρ ε υ σ η δ ι δ α κ τ ὶ ρ ω ν.— Ἀπὸ τὸν Ἀπρίλιο ἕως τὸ τέλος Ὀκτωβρίου 1975 ἀναγορεύτηκαν διδάκτορες τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς οἱ ἀκόλουθοι:

II. Βοκοτόπουλος, μὲ θέμα: «Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχιτεκτονικὴ εἰς τὴν Δυτικὴν Στερεαν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἠπειρον ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 7ου μέχρι τοῦ τέλους τοῦ 10ου αἰῶνος» (10.4.75).

Θ. Κορρές, μὲ θέμα: «Τὸ ζήτημα τοῦ β' γάμου τοῦ Κωνσταντίνου ΣΤ'» (12.6.75).

X. Ἀλεξίδου - Κατάκη, μὲ θέμα: «Πῶς ἀντιλαμβάνονται τὰ παιδιὰ τῆς προεφηβικῆς ἡλικίας τὸν ἑαυτό τους καὶ τοὺς ἄλλους στὸ παραδοσιακὸ καὶ σύγχρονο ἐλληνικὸ περιβάλλον. Συγκριτικὴ ψυχολογικὴ μελέτη» (12.6.75).

Ξ. Κοκόλης, μὲ θέμα: «Ἀόξεις - ἀπαξ. Στοιχεῖο ὕψους. Θεωρητικὴ ἐξέταση - καταγραφή στὰ ποιήματα τοῦ Γ. Σεφέρη» (12.6.75).

A. Παπαδοπούλου - Σαρίδη, μὲ θέμα: «Διαπροσωπικὴ γνωστικὴ σύγκρουσις: Μηχανισμὸς περιορισμοῦ τῆς σέ σχέσι με τὴ μαθησι. Πειραματικὴ ἔρευνα» (12.6.75).

K. Δόλια, μὲ θέμα: «Ἰραχίμιες τοῦ Σοφοκλῆ καὶ *Hercules Oetaeus* τοῦ Σενέκα. Σύγκρισις τῶν δύο τραγωδιῶν» (30.10.75).

Κ. Βακαλόπουλος, με θέμα: «Σχέσεις Ἑλλήνων καὶ Ἑλβετῶν φιλελλήνων κατα τὴν ἐλληνικὴ Ἐπανάσταση τοῦ 1821. Συμβολὴ στὴν ἱστορία τοῦ ἐλβετικοῦ φιλελληνισμοῦ» (30.10.75).

Ὁμιλίαις ξένων προσκεκλημένων.— Προσκαλεσμένοι ἀπὸ τὴ Σχολὴ ἑκαμάν ὁμιλίας οἱ ἀκόλουθοι:

Ὁ πρέσβης τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας στὴν Ἀθήνα κ. Νικόλαος Κρανιδιώτης με θέμα: «Λί προτεινόμεναι λύσεις καὶ ἡ διεθνὴς θέσις τοῦ κυπριακοῦ ζητήματος» (14.4.1975).

Ὁ καθηγητὴς τῆς Φιλοσοφίας στὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Παρισιοῦ κ. Pierre Aubenque με θέμα: «Γλώσσα καὶ μεταφυσικὴ» (13.5.1975).

Ὁ καθηγητὴς τῆς κλασσικῆς φιλολογίας στὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Salzburg κ. Georg Pfifersdorffer με θέμα: «Ἡ Ἑλλάδα πνευματικὴ πατρίδα τῶν φιλελλήνων τῶν παλαιῶν καὶ νεωτέρων χρόνων» ἡ διάλεξι ἐγίνε στα ἑλληνικά (14.5.1975).

Ὁ καθηγητὴς τῆς κλασσικῆς ἀρχαιολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Lyon κ. Henri Metzger με θέμα: «Τὸ Λητφον», ἐπίσης στα ἑλληνικά (15.5.1975).

Ἑταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν.

Διαλέξεις.— Κατὰ τὸ πρῶτον ἐξάμηνον τοῦ 1975 ἡ Ἑταιρεία διοργάνωσε τὶς ἐξῆς διαλέξεις:

Κωνσταντῖνος Δ. Καλοκέρης: «Τὸ δένδρον τῶν Χριστουγέννων καὶ ἡ μακεδονικὴ βεβαίωσις τῆς Βυζαντινῆς καταγωγῆς του» (10.1.1975).

Εὐθύμιος Ν. Τσιγαρίδας: «Νέα στοιχεῖα τοιχογραφικοῦ διακόσμου τοῦ Ὁσίου Δαβὶδ Θεσσαλονίκης» (28.2.1975).

Ἰωάννης Κ. Βασδραβέλλης: «Ἡ ἐλληνικὴ ἐπανάστασι τοῦ 1821 καὶ τὰ συμφέροντα τῶν μεγάλων δυνάμεων» (21.3.1975).

Αὐγουστος Μπαγιόνας: «Ἡ ἔννοια τῆς προόδου κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη» (28.3.1975).

Δημήτριος Παντερμαλῆς: «Δίον Πιερίας: Ἀρχαιολογικὲς μαρτυρίαι» (11.4.1975).

Πέτρος Σκουφάκης: «Ὁ Εὐριπίδης καὶ ἡ Μακεδονία» (25.4.1975).

Ἐγκαίνια τῆς «Πινakoθήκης Νεοελληνικῆς Τέχνης».— Στις 16 Ἰουλίου 1975 ἐγίναν στὴ Θεσσαλονικὴ με ἐπίσημη τελετὴ τὰ ἐγκαίνια τῆς «Πινakoθήκης Νεοελληνικῆς Τέχνης». Ἡ Πινakoθήκη δημιουργήθηκε με συνεργασίαν τοῦ Μορφωτικοῦ Ἰδρυματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης—ἡ ὁποία πρόσφερε τοὺς πίνακες—καὶ τῆς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν—ποὺ διέθεσε τὶς αἰθουσας.

Ἡ Πινakoθήκη παρουσιάζει μιὰ ἀντιπροσωπευτικὴ εἰκόνα τῆς συγχρονῆς νεοελληνικῆς τέχνης καὶ ἐρχεται νὰ καλύψῃ ἓνα πρωταρχικὸ αἶτημα καὶ μιὰ ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη τῆς πολέως μας. Περιλαμβάνει 35 ἔργα χαρακτηριστικῆς καὶ ἐλαφρῶν ὑλῶν. δύο τοιχοτάπητες, ἓνα ψηφιδωτὸ, ἓνα κεραμικὸ, καὶ ἑπτὰ ἔργα γλυπτικῆς. Ἡ πιὸ πλούσια συλλογὴ εἶναι φυσικὰ τῆς ζωγραφικῆς με ἀντιπροσωπευτικὰ ἔργα ἀπὸ παλαιότερους καὶ νεώτερους ζωγράφους.

Στὰ ἐγκαίνια παρέστησαν ἐκπρόσωποι τῶν ἄρχων τῆς πόλεως, ἄνθρωποι τῶν γραμμῶν καὶ τῆς τέχνης, καὶ πολλοὶ φίλοι τῆς Ἑταιρείας. Μίλησαν ὁ πρόεδρος τοῦ Δ. Συμβουλίου τῆς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν ὁμότιμος καθηγητὴς κ. Χαρ. Φραγκίστας, ὁ διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης κ. Ἄγγ. Ἀγγελόπουλος, ὁ ὁμότιμος καθηγητὴς κ. Α. Πολίτης, μέλος τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ἰδρυματος Ε.Τ.Ε., καὶ τέλος ὁ ὑπουργὸς Β. Ἑλλάδος κ. Ν. Μιρτης, ὁ ὁποῖος καὶ κήρυξε τὴν ἐναρξὴ τῆς λειτουργίας τῆς Πινakoθήκης.

Βιβλία και δημοσιεύματα που ἐστάλησαν στὴ διεύθυνση τῶν «Ἑλληνικῶν».

Ἀλεξιάδη, Μ. Ἀλ., Συμβολὴ στὴν ἔρευνα τοῦ Καρπαθιακοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ (ἀνέκδοτες παραλλαγές), Ἀθήνα 1975. 8ο, σσ. 46.

Ἀνδριώτη, Νικ. Π., Κρυπτοχριστιανικά κείμενα, Θεσσαλονίκη 1974. (Δημοσιεύματα τῆς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη, 36). 8ο, σσ. 246.

Βακαλοπούλου, Κωνσταντίνου Α., Σχέσεις Ἑλλήνων καὶ Ἑλβετῶν φιλελλήνων κατὰ τὴν ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση τοῦ 1821. Συμβολὴ στὴν ἱστορία τοῦ ἑλβετικοῦ φιλελληνισμοῦ. Διατριβὴ ἐπὶ διδακτορία, Θεσσαλονίκη 1975 (Ἴδρυμα Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἴμου, 163). 8ο, σσ. 260.

Βλάχου, Ν. Κ., Στέφανος Κανέλλος (1792-1823). Ἀθήναι 1975. 8ο, σσ. 22. (Κείμενα καὶ Μελέται Νεοελληνικῆς Φιλολογίας, 98).

Βοκοπούλου, Παναγιώτου Α., Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχιτεκτονικὴ εἰς τὴν δυτικὴν Στερεὰν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἠπειρὸν ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 7ου μέχρι τοῦ τέλους τοῦ 10ου αἰῶνος, Θεσσαλονίκη, Κέντρον Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν, 1975 (Βυζαντινὰ Μνημεῖα 2). 4ο, σσ. XXII, 231, πίν. 59.

Δημαγγέλου, Στυλ. Ν., Ἐθνικὴ γλῶσσα καὶ ἔθνικὴ ἀπάτη. Κοινωνιολογικὴ μελέτη, Ἀθήνα 1975. 8ο, σσ. 220.

Ἐκλογὴ ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ Νικολάου Γ. Πολίτη. Ἐκλογὴ καὶ προλεγόμενα ἀπὸ τὸν Δρα Κύπρον Χρυσάνθην. Ἑλληνικὸς Πνευματικὸς Ὁμιλὸς Κύπρου, Λευκωσία 1974 (Νεοελληνικὴ Βιβλιοθήκη, 1). 8ο μ., σσ. XI, 73.

Κοσμᾶ, Ν. Β., Ὁ ἀνέκδοτος κώδικας 161 τῆς Χίου γιὰ τὴ Σύνοδο τῆς Φλωρεντίας, τὴν ἄλωση τῆς Θεσσαλονίκης τὸ 1430 καὶ τὴ μάχη τῆς Βάρνας. Εἰσαγωγὴ - κείμενο - σχόλια, Ἀθήνα 1975. 8ο, σσ. 60.

Κωστοπούλου, Φάνη, Τὸ ἀμφισβητησιακὸ σονέτο (Τὸ σονέτο ἀπὸ τὸν Πετράρχη ὡς τὴν ποίηση τῆς ἀμφισβήτησης). Ποίηση - μελέτη - κριτικὴ - μετάφραση, Ἀθήνα 1975. 8ο, σσ. 175.

Λορεντζάτος, Ζήσιμος, Γιὰ τὸ Σολωμὸ - τὴ λύρα τῆ δίκαιη, [Ἀθήνα], 1974. Ἴκαρος, 8ο, σσ. 222.

Μεῶ, Ε. Μ., Ὁ «Διάκος» τῆς Δωδεκανήσου. «Δόξα καὶ θάνατος» τοῦ Μάρκου Ἰωάννου ἢ Μαλλιάρᾳκη. (Μὲ περίληψη τῆς συμμετοχῆς τῆς Κάσου στὴν ἐπανάσταση τοῦ 1821), Ἀθήνα 1975. 8ο, σσ. 61. (Βιβλιοθήκη Δωδεκανησιακῶν Μελετῶν, 2).

Μνημεῖα τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας, 9. Ἐπιτομαὶ ἐγγράφων τοῦ Βρετανικοῦ ὑπουργείου ἐξωτερικῶν. Γενικὴ ἀλληλογραφία, Ἑλλάς, Τόμ. Α', μέρος πρῶτον - δεῦτερον. F. O. 32, φσκελοὶ 1-34 (1827-1832). Συνταχθεῖσαι ὑπὸ Ἑλ. Πρεβελάκη - Φ. Γλύτση, Ἀθ. 1975. Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, Κέντρον Ἐρευνῆς τῆς Ἱστορίας τοῦ Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ. 4ο, σσ. λγ', 1-610, 611-1087.

Μπαγιόνα, Αἰγίουστου, Ἡ ἱστορικότητα τῆς συνειδήσεως στὴ φιλοσοφία τοῦ γαλλικοῦ διαφωτισμοῦ, Θεσσαλονίκη 1974. 8ο, σσ. 333.

Μπαμπινιώτου, Γεωργίου, Νεωτέρα γλωσσολογία. Παραδοσιακὴ γραμματικὴ - Ἱστορικο-συγκριτικὴ γλωσσολογία - Στρουκτουραλισμὸς - Μετασχηματιστικὴ γραμματικὴ, Ἀθήναι 1975. 8ο μ., σσ. 81.

Μπόνη, Κ. Γ., Βασιλεὺς Κατσαρείας ὁ Μέγας (329/30 - † 1 Ἰανουαρίου 379). Βίος καὶ ἔργα, συγγράμματα καὶ διδασκαλία, Ἀθήναι 1975. 8ο, σσ. 200.

Μπόνη, Κ. Γ., Εἰσαγωγὴ εἰς τὴν ἀρχαίαν χριστιανικὴν γραμματείαν (96-325 μ.Χ.), Ἀθήναι 1974. 8ο, σσ. 394.

- Μπόνη, Κ.Γ., Κατήχησις καὶ λειτουργική, Ἐκδόσεις περιοδικοῦ «Ἐκκλησία», ἄ.τ.χ. 80 μ., σσ. 176.
- Νάκου, Γ. Π., Τὸ πολιτειακὸν καθεστῶς τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ Ὀθωνος μέχρι τοῦ Συντάγματος τοῦ 1844. Ἐκ τῶν δημοκρατικῶν ἰδεωδῶν τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 εἰς τὴν ἀπόλυτον μοναρχίαν, Θεσσαλονίκη 1974. 80, σσ. 274. (Διατριβὴ ἐπὶ διδακτορίᾳ. ΕΛΣΘ τ. ΙΖ'. Παράρτημα, ἀρ. 1).
- Νικολάου, Θεοδώρου Στ., Αἱ περὶ πολιτείας καὶ δικαίου ἰδέαι τοῦ Γ. Πλήθωνος Γεμιστοῦ, Θεσσαλονίκη, Κέντρον Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν, 1974 (Βυζαντινά Κείμενα καὶ Μελέται, 13). 80, σσ. 138.
- Ντελοπούλου, Κυρ., Ἑλληνικὴ βιβλιοθηκονομικὴ βιβλιογραφία. Ἑλληνικὲς καὶ ξένες ἐκδόσεις καὶ δημοσιεύματα (1698-1972), Ἀθήναι, Κολλέγιον Ἀθηνῶν, 1974. 80, σσ. λη', 274.
- Παζαρά, Θ., Ἡ Ροτόντα τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στὴ Θεσσαλονίκη, Θεσσαλονίκη 1974. 160, σσ. 55, πίν. 39 | VIII (ΙΜΧΑ, Ὁδηγοὶ μνημείων Μακεδονίας, 5).
- Πετρόχειλου, Ν. Κ., Roman Attitudes to the Greeks, Ἀθήναι 1974. Σειρὰ Βιβλιοθήκη Σοφίας Ν. Σαριπόλου, ἀρ. 25. 80, σσ. 231. (Διδακτορικὴ διατριβή).
- Πυρινοῦ, Π. Δ., Ἀνέκδοτα ἔγγραφα ἀφορῶντα εἰς τὰς ἱεράς μονάς Τιμίου Προδρόμου (Σκήτη Βεροίας) καὶ Μουσιάλης, Θεσσαλονίκη 1975. 80, σσ. 62. (Δημοσιεύματα Ἱεράς Μητροπόλεως Βεροίας καὶ Ναούσης, 4).
- Σιγάλα, Ἀντωνίου, Ἱστορία τῆς ἑλληνικῆς γραφῆς, μετὰ εἰσαγωγῆς. Πρόδρομος καὶ ἀρχαὶ τῆς γραφῆς. Δευτέρα ἐκδοσις βελτιωμένη. Θεσσαλονίκη, Κέντρον Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν, 1974 (Βυζαντινά Κείμενα καὶ Μελέται, 12). 80, σσ. XV, 387.
- Α' Συμπόσιον Λαογραφίας τοῦ Βορειοελλαδικοῦ χώρου (Ἡπειρος - Μακεδονία - Θράκη), Θεσσαλονίκη 18-20 Ἀπριλίου 1974. Πρακτικά. Θεσσαλονίκη 1974. ΙΜΧΑ, 80, σσ. 267.
- Φωκαΐδη, Φ. Ν., Τὸ ἀνθρώπινο δράμα. (Κοινωνιολογικὸ), Κύπρος 1975. 80, σσ. 141.
- Actes du Protaton, édition diplomatique par Denise Papachryssanthou, 2 τόμ., Textes-Album, Paris 1975. 80, σσ. 320, πίν. 40. (Archives de l'Athos, VII).
- Anastase, Stéfos, Apollon dans Pindare, Athènes 1975. 80, σσ. 332.
- Anonymi byzantini, Vita Alexandri regis Macedonum, primum edidit Jürgen Trumpf, Stutgardiae, in aedibus B.G. Teubneri, 1974 (Bibliotheca scriptorum graecorum et romanorum Teubneriana). 80 μ., σσ. XVI, 205.
- Beyond the Community: Social Process in Europe, edited by Jeremy Boissevain and John Friedl, Amsterdam - Hague 1975. 80, σσ. 184.
- Bitsios, D. S., Cyprus, The Vulnerable Republic, Θεσσαλονίκη 1975. 80, σσ. 223, (ἐκδ. ΙΜΧΑ, ἀρ. 152).
- A Byzantine Iliad. The Text of *Par. Suppl. Gr. 926*, edited with Critical Apparatus, Introduction and Indexes by Lars Norgaard and Ole L. Smith, Museum Tusulanum, Copenhagen 1975 (Opuscula Graeco - Platina, vol. 5). 80, σσ. 75.
- Calabro Barlaam, Epistole a Palamas. Introduzione, testo, traduzione, note a cura di Antonis Fyriges. Catholic Book Agency, Roma 1975. 80, σσ. LXVII, 141.
- Charanis, Peter, Church and State in the Later Roman Empire, 2nd edition, Θεσσαλονίκη, Κέντρον Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν, 1974 (Βυζαντινά Κείμενα καὶ Μελέται, 11). 80, σσ. 121.
- Emrich, Gerhard, Antike Metaphern und Vergleiche im Iyrischen werk des Kostis Palamas, Bochum 1974.

Jones, Allen H., *Bronze Age Civilization. The Philistines and the Danites*. Washington 1975, Public Affairs Press. 8ο, σσ. 182.

Lamza, Lucian, *Patriaeh Germanos I. von Konstantinopel (715-730)*, Würzburg 1975, Augustinus - Verlag. 8ο, σσ. 248.

Maas, P., *Κριτική τῶν κειμένων, Μετάφραση - Σχόλια* Ν. Χιονίδη, Ἀθήναι 1975, ἐκδ. Δ.Ν. Παπαδήμα. 8ο, σσ. 107.

Maisano, Riccardo, *L'apocalisse apocryfa di Leone di Costantinopoli*, Napoli 1975, Morano editore. 8ο, σσ. 177.

Olivetti, Laura, *Bibliografia della letteratura neocellenica in Italia (1900-1972)*. Istituto Italiano di Cultura, Atene 1974 (ὁ τίτλος καὶ στὰ ἐλληνικά). 8ο, σσ. XV, 269.

Peri, Massimo, *Τὰ Νέα Γράμματα, Lettere Nuove (1935-1945)*, a cura - - - . Presentazione di Filippo Maria Pontani. Edizioni dell'Ateneo, Roma [1974]. 8ο μ., σσ. 392 (Indici ragionati dei periodici letterari europei, 4).

Picaluga, Giulia, *Minutal. Saggi di Storia delle Religioni*. Edizioni dell'Ateneo, Roma [1974]. 8ο, σσ. 170.

Picaluga, Giulia, *Terminus. I segni di confine nella religione romana*. Edizioni dell'Ateneo, Roma [1974]. 8ο, σσ. 351.

Platon Werke III. *Φαίδων - Συμπόσιον - Κρατύλος*. Bearbeitet von Dietrich Kurz. Griechisches Text von L. Robin - I. Méridier. Deutsche Übersetzung von F. Schliegmacher, Darmstadt 1974, Wissenschaftliche Buchgesellschaft., 8ο μ., σσ. XII, 575.

Politis, Linos, *Paléographie et littérature byzantine et néo-grecque. Recueil d'études. Préface de D. Zakythinos*. London. Variorum Reprints, 1975. 8ο, σσ. 422.

Porphyrus sententiae ad intelligibilia ducentes, edidit Erich Lamberz, Leipzig 1975. BSB B.G. Teubner Verlagsgesellschaft. 8ο, σσ. LXXVIII, 89, πίν. 8. (Bibliotheca Scriptorum Graecorum et Romanorum Teubneriana).

Recenzija, *A Review of Soviet Ukrainian Scholarly Publications*, Cambridge, Massachusetts. vol. V, no. 1 (1974). σσ. 68, πίν. IV (400th Anniversary of Ukrainian Printing).

Schreiner, Peter, *Die byzantinischen Kleinchroniken, I. Teil: Einleitung und Text*, Wien 1975, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften. 8ο, σσ. 688.

Senecae Apocolocyntosis Divi Claudii (The Pumpkinification of Claudius). With Introduction, Translation and Notes by Apostolos N. Athanassakis, Lawrence, Kansas 1973, Coronado Press. 8ο, σσ. 142.

Serta Turyniana. *Studies in Greek Literature and Palaeography in Honor of Alexander Turyn*, ed. by John L. Heller with the assistance of J. K. Newmen, Urbana - Chicago - London 1974, University of Illinois Press. 8ο, σσ. 624.

Seženko, Ihor, *Ljubomudrěšij kyr Agapit Diakon: On a Kiev Edition of a Byzantine «Mirror of Princes»*. With a facsimile reproduction. Cambridge, Massachusetts 1974. 8ο, σσ. 32, facsimile xxxi. (Recenzija, Supplement).

Slovník spisovatelů, recko. *Antická, Byzantská, a Novorecká Literatura*. [Praha]. Odeon, 1975. 16ο. σσ. 699, άναριθμ. (Αεξικό τῆς ἐλληνικῆς λογοτεχνίας, άρχαίος, βυζαντινῆς καὶ νεωτέρας).

Veloudis, Georg, *Das griechische Druck- und Verlagshaus «Glikis» in Venedig (1670-1854)*. Das griechische Buch zur Zeit der Türkenherrschaft, Wiesbaden, Harassowitz, 1974 (Schriften zur Geritesgeschichte des östlichen Europa, 9). 4ο, σσ. 170, πίν. 8.

[] Zakopoulos, Athenagoras N., *Plato on Man. A Summary and Critique of his Psychology with Special Reference to Pre - Platonic, Freudian, Behavioristic, and Humanistic Psychology*, New York 1975, Philosophical Library. 8ο, σσ. 142.